

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

นำเสนอเมื่อ : 1 ก.ค. 2562

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2562 เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา ได้เผยแพร่ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 มีรายละเอียด ดังนี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ระเบียบนี้กำหนดให้ใช้แก่บุคคลทั่วไป และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของบุคคลผู้ที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการให้มีเครื่องแบบเฉพาะ ส่วนการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ให้เป็นไปตามพระราชนิยม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ชนิดคล้องคอไม่มีดารา และชนิดคล้องคอมีดารา สำหรับพระราชทานแก่บุรุษ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ให้ประดับไว้เหนือปกกระเป่าเสื้อ เบื้องซ้ายต่ำกว่าแนวริ้วดุมเม็ดที่หนึ่งลงมา โดยให้ดวงตราอยู่ระหว่างขอบบนปกกระเป่าเสื้อพองาม และให้เรียงลำดับเกียรติจากด้านริ้วดุมไปทางเบื้องซ้าย

(๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา ให้คล้องไว้ในปกเสื้อโดยให้ห่วงและแพรแถบห้อยดวงตราออกมานอกเสื้อระหว่างตะขอต้วล่างที่ขอบคอเสื้อกับกระดุมเม็ดที่หนึ่งพองาม และให้ส่วนสูงสุดของดวงตราจรดขอบล่างของคอเสื้อ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สอง ให้แพรแถบลอดออกมาระหว่างกระดุมเม็ดที่สองกับขอบล่างของริ้วดุมพองาม

(๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารา การประดับดวงตราให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ (๒) ส่วนดาราให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายระดับได้ชายปกกระเป่า

กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคัล้องค้อมีดารามากกว่า ๑ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราเดียวกับดวงตราที่คัล้องค้อมีเพียง ๒ ดวง โดยให้ประดับดาราในลำดับเกียรติที่สูงกว่าตามวรรคหนึ่ง ส่วนดาราที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สองให้ประดับในระดับต่ำกว่าหรือเอียงไปเบื้องซ้ายพองาม

ข้อ ๑๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าป้าเสื้อไม่มีดาราและชนิดประดับหน้าป้าเสื้อมีดารา สำหรับพระราชทานแก่สตรี ให้ประดับดวงตราโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ และประดับโดยเทียบเคียงในตำแหน่งและระดับเดียวกับบุรุษ ตามข้อ ๑๒

กรณีการประดับดวงตราโดยคัล้องค้อมีแบบบุรุษ ให้แพรแถบลอดออกจากปกเสื้อตัวใน ดวงตราทับผ้าผูกคอ และส่วนสูงสุดของดวงตราจรดเงินผ้าผูกคอ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สองให้อยู่ต่ำกว่าดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่หนึ่ง

ความในข้อนี้มีให้ใช้บังคับแก่การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับสตรี ตามข้อ ๒๓ (๒) และข้อ ๒๘ วรรคสอง (๒)”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบครึ่งยศ ให้ประดับเช่นเดียวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบเต็มยศ ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายให้ประดับดาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ไม่สวมสายสะพายและไม่สวมสายสร้อย”

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ที่มา [เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 1 กรกฎาคม 2562](#)

ตัวอย่างการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ของสตรี ที่ได้รับพระราชทาน และยังไม่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กรณีแต่งเครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพาย

เช่น ม.ป.ช., ม.ว.ม., ป.ช., ป.ม.

เครื่องแบบเต็มยศ

ประดับดารา ดวงตรา
และสวมสายสะพายเช่นเดิม

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
เช่น เหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก
ในโอกาสต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบ
แบบบุรุษ

เครื่องแบบครึ่งยศ

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
เช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศ
แต่ไม่สวมสายสะพาย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
เช่น เหรียญจักรพรรดิมาลา
เหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก
ในโอกาสต่าง ๆ
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบ
แบบบุรุษ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีดารา

เช่น ท.ช., ท.ม. (เดิมประดับหน้าบ่าล้อมีดารา)

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

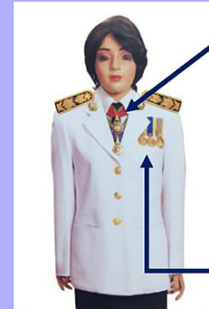
(ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน)

ดวงตรา ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลวดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้ดวงตรา
ทับผ้าผูกคอ และให้ส่วนสูงสุดของดวงตรา
จรดเงินผ้าผูกคอ กรณีได้รับพระราชทาน
มากกว่า 2 ดวง ควรประดับเพียง 2 ดวง
โดยให้ดวงตราที่มีลำดับเกียรติรองลงมา
อยู่ต่ำกว่าดวงตราที่มีลำดับเกียรติสูงกว่า
ดารา ประดับอกเสื้อเบื้องซ้ายเช่นเดิม

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีดารา

เช่น ต.ช., ต.ม. (เดิมประดับหน้าบ่าล้อมีดารา)

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

(ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน)

ดวงตรา ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ
ลวดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้ดวงตรา
ทับผ้าผูกคอ และให้ส่วนสูงสุดของดวงตรา
จรดเงินผ้าผูกคอ
กรณีได้รับพระราชทานมากกว่า 2 ดวง
ควรประดับเพียง 2 ดวง
ให้ดวงตราที่มีลำดับเกียรติรองลงมา
อยู่ต่ำกว่าดวงตราที่มีลำดับเกียรติสูงกว่า

เหรียญราชอิสริยาภรณ์
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับอกเสื้อ

เช่น จ.ช., จ.ม., ป.ช., บ.ม., ร.ท.ช., ร.ท.ม., ร.จ.ช., ร.จ.ม.

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

(ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน)

ห้อยกับแพรแถบแบบบุรุษ
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย
ร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
และเหรียญที่พระราชทาน
เป็นที่ระลึกในโอกาสต่าง ๆ

ผู้ที่ยังไม่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

ประดับแพรแถบ
เหรียญที่พระราชทานเป็นที่ระลึก
ในโอกาสต่าง ๆ แบบบุรุษ
ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

* ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

soc.go.th

0 2280 9000
ต่อ 1862, 1863

การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย

รู้จัก เข้าใจ ประดับได้ถูก

“รู้เรื่องเครื่องราชฯ” Volume 1
ปรับปรุงเมื่อ กรกฎาคม 2562

รูปแบบการประดับ

เครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ (กางเกง/กระโปรงสีดำ)

ชนิดมีสายสะพาย

เต็มยศ ครึ่งยศ (ไม่สวมสายสะพาย)

ปม - ปช. สหภาพข้าราชฯ มวม - มปช. สหภาพข้าราชฯ

ประดับตราที่มีลำดับเกียรติสูงสุดไว้ใกล้แนวรั้งคุม ส่วนตราที่มีลำดับเกียรติรองลงไป ประดับต่ำกว่า หรือเยื้องไปทางซ้ายของลำดับ

ชนิดคล้องคอ

บุรุษ คล้องไว้ไปปกเสื้อ ใต้ห่วงและแพรแถบด้วยดวงตราออกมามองเห็น เพื่อกระดุมเม็ดแรก หากมีสองดวง ลำดับเกียรติรองลงมา อยู่ใต้กระดุมเม็ดที่สอง
สตรี ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบลอดออกจากปกเสื้อไว้ โดยให้ดวงตราที่หน้าอก และให้ส่วนสูงสุดของดวงตราจรดเส้นผ่าศูนย์กลาง หากมีสองดวง ให้ดวงตราที่ลำดับเกียรติรองลงมา อยู่ต่ำกว่า ดวงที่ลำดับเกียรติสูงกว่า

ผู้ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แต่งกายเต็มยศ ครึ่งยศ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหมือนกัน

ชนิดประดับอกเสื้อ

บุรุษ ประดับเหนือปกกระเป๋าสีเสื้อเบื้องซ้าย
สตรี ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เครื่องแบบอื่น ๆ

เครื่องแบบปกติขาว

ประดับแพรแถบย่อ ประดับเหรียญ

บุรุษ ประดับที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าสีเสื้อ
สตรี ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เครื่องแบบสโมสร

ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (เฉพาะชนิดประดับอกเสื้อ ให้ประดับโดยย่อส่วน)

ชุดสากลและชุดไทย

ประดับคัมภีร์ที่เบื้องซ้ายของเสื้อ เพียงตระกูลเดียว ชุดสากล ประดับที่ปกเสื้อส่วนล่าง ชุดไทย บุรุษ ประดับบริเวณปกกระเป๋าสีเสื้อ สตรี ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เครื่องแบบขอเฝ้า (เต็มยศ/ปกติขาว)

กรณีเป็นผู้ที่ไม่มีเครื่องแบบของทางราชการ

การเริ่มประดับ

- ชั้นสายสะพาย เมื่อเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทาน หรือผ่านพ้นพิธีพระราชทานแล้ว หรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประดับได้
- ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สิทธิประดับ

- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญบำเหน็จความชอบ เช่น เหรียญจักรมาลา เหรียญจักรพรรดิมาลา ประดับได้เฉพาะผู้ได้รับพระราชทาน
- เหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึก สามารถประดับได้ตามที่กฎหมายกำหนด (ไม่ต้องขอพระราชทาน)

การประดับตามหมายกำหนดการ

พ.ร.บ. ธรรมนูญงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ พ.ศ. 2499 บัญญัติให้บุคคล ซึ่งมีชีวิตอยู่ในวันฉลอง 25 พุทธศตวรรษ มีสิทธิประดับเหรียญนี้ได้ ตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม 2500 เป็นต้นไป

หมายกำหนดการ	สายสะพาย/ดวงตรา	ตรา	แพรแถบย่อ	เหรียญราชอิสริยาภรณ์
เต็มยศ ระบุชนิดสายสะพาย	สวมสายสะพายตามที่ระบุ (กรณีไม่ได้รับพระราชทานตามที่ระบุ สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน)	✓	-	✓
เต็มยศ ไม่ระบุชนิดสายสะพาย	สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน	✓	-	✓
ครึ่งยศ	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	✓	-	✓
ปกติขาว	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	-	✓	-
ปกติขาว ประดับเหรียญ	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	-	-	✓

การประดับโดยไม่มีสิทธิ
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 146 -

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

soc.go.th
0 2280 9000
ต่อ 1862, 1863

ดาวนโหลดไฟล์

- การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย รู้จัก เข้าใจ ประดับได้ถูก
- ตัวอย่างการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ของสตรี ที่ได้รับพระราชทาน และยังไม่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กรณีแต่งเครื่องแบบเต็มยศและครึ่งยศ

ที่มา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์